

STRATEGISK NÆRINGSPLAN

Nittedal kommune 2023 – 2028

Les mer på: www.nittedal.kommune.no

Innhold

Bakgrunn	3
1 Fremtidens næringsliv	5
2 Mål – Nittedal mot 2035	7
3 Faktagrunnlag	8
4 Næringsstruktur	9
5 NHOs kommune-NM	10
6 Næringslivsundersøkelse.....	11
7 Prosess og arbeidsmetode	16
Strategisk næringsplan – handlingsdel.....	17
1 Næringsaktiv kommune	17
2 Strategiske mål og satsningsområder	17
3 Satsningsområde - Utvikling av Nittedal sentrum.....	19
4 Satsningsområde - Eksisterende næringsareal	20
5 Satsningsområde - Transport og infrastruktur.....	21
6 Satsningsområde - Inkludere flere i arbeidslivet.....	22
7 Satsningsområde - Møteplasser og nettverk	23
8 Satsningsområde - Innovasjon og entreprenørskap	24

BAKGRUNN

Strategisk næringsplan for Nittedal kommune har to hovedformål. For det første beskriver planen hvilke prioriteringer og handlinger kommunen de neste årene vil gjøre i sin rolle som tilrettelegger for næringslivet, næringsutvikling og arbeidsplasser. For det andre skal planen være et styringsverktøy for politikerne og rådmannen, og en referanse for å vurdere måloppnåelse og evaluere kommunens innsats og prestasjon.

Næringsplanen bygger på nåværende status og fremtidig utvikling for næringslivet i kommunen. Planen har tatt impulser fra næringslivsorganisasjoner og sentrale myndigheter, samt nasjonale og internasjonale næringsretninger som påvirker det lokale næringsliv.

Kommunen har en egen kommunedel- og handlingsplan med prioriterte mål og tiltak for landbruk. Planene for landbruk vil bli videreført som egen plan.

Om Nittedal kommune

Nittedal kommune er Norges 49. største kommune med 24 907 innbyggere ved utgangen av 2. kvartal 2022. De tre siste årene (2019-2021) har det vært noe avtagende befolkningsvekst i kommunen. Omtrent 93 % av befolkningen i kommunen bor i det som er definert som tettsteder. Skog dekker størst andel av kommunens areal med ca. 83 % og jordbruk med ca. 10 %.

Kommunens geografiske plassering, med storbyen på den ene siden og marka godt tilgjengelig på den andre siden, anses Nittedal som et attraktivt sted å bo.

Utdannelsesnivået i kommunen ligger over landsgjennomsnittet og noe over gjennomsnittet i regionen.

Kommunen har et variert og rikt næringsliv med flere store og anerkjente bedrifter. Totalt har kommunen omtrent 8 000 arbeidsplasser og ca. 650 bedrifter/virksomheter med mer enn 1 ansatt. Kommunen er geografisk plassert i Norges største og integrerte arbeidsmarked – et voksende Romerike og med en stadig større hovedstad. Dette gir kommunens innbyggere et mangfold av muligheter.

Strategisk næringsplan er definert som en temaplan i Nittedal kommunes planverk.

Om strategisk næringsplan

Strategisk næringsplan er utarbeidet med hjelp fra det lokale næringslivet, næringslivs-foreningen, kommunes administrasjon og folkevalgte organer. Næringsplanen har hentet informasjon og inspirasjon fra næringslivet i Nittedal, fakta, statistikk og analysearbeid gjennomført med data fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). I tillegg har Nittedal Næringsforening vært aktiv og nyttig samarbeidspartner i arbeidet frem mot ny næringsplan for Nittedal kommune.

Det er blant annet hentet inspirasjon, momenter og føringer til næringsplanen fra:

- Kommuneplanen
- Kommuner tilknytter Samarbeidsrådet for Nedre Romerike
- Nasjonale anbefalinger og føringer
- Regionale anbefalinger og føringer
- Perspektivmeldingen 2021
- NHOs veikart «Neste trekk»
- Næringsundersøkelse og bedriftsbesøk

Næringsplanen er en del av Nittedals nye kommuneplan som lanseres i 2023 hvor det pekes på kommunens mål for næringsutvikling. Kommuneplanen peker på betydningen av gode næringsarealer, kommunens rolle som tilrettelegger, aktør og samfunnsutvikler.

Kommuneplanen beskriver de viktigste utfordringene innenfor næring og infrastruktur som:

- Tilrettelegge for videreutvikling av eksisterende og ny næringsvirksomhet
- Utvikle Nye Nittedal sentrum som et bærekraftig vekst- og samlingspunkt
- Skape synergier fra by- og næringsutvikling i samspill med regionene Oslo, Romerike og Hadeland
- Sørge for kompetanse, rolleavklaring og oppgavefordeling

Næringsutvikling er en stor oppgave hvor utvikling av tettsted, bostedsattraktivitet og utvikling av infrastruktur er sentrale faktorer for å lykkes. Dette er et viktig fundament for utviklingen av næring både i et kort og langt perspektiv.

Strategiske mål for næringsutvikling i Nittedal kommune:

- Næringsutvikling som legger til rette for et godt lokalsamfunn og bidrar til økt sysselsetting
- Forsterke samspillet mellom offentlig- og privat sektor
- Utvikling av Nittedal sentrum hvor det legges til rette for næringslivet
- Videreutvikle samarbeidet med Nittedal næringsforening
- Tilrettelegge for kunnskapsintensive arbeidsplasser
- Næringsutvikling bidrar til at ungdom motiveres til å fullføre videregående skole med fagutdanning og legge til rette for lærlingeplasser i næringslivet

- Næringsutvikling som utjevner sosiale forskjeller og bidrar til å redusere utenforskap

Kommunene er opptatt av å skape arbeidsplasser. Næringslivet gir arbeidsplasser, inntekter og viktige bidrag til den lokale samfunnsutvikling der bedriftene er. Et godt partnerskap med kommunen kan gi næringslivet konkurransefortrinn. I handlingsdelen beskrives hvilke strategier kommunen har for økt verdiskapning innenfor næring.

Næringsplanen gjelder for perioden 2023 til 2028 med mulighet for revidering av handlingsplanen etter 3 år.

1 FREMTIDENS NÆRINGS LIV

Perspektivmeldingen gis ut av regjeringen hvert 4. år og ble godkjent i statsråd 12. februar 2021. Perspektivmeldingen beskriver regjeringens strategier for å møte utfordringene Norge står overfor frem mot 2030 og 2060.

Perspektivmeldingen beskriver sentrale utviklingstrekk i Norge og verden. Meldingen løfter frem viktige utfordringer for norsk økonomi og offentlige finanser som danner bakteppet for hvilke strategier vi må velge for å ta vare på velferden.

Perspektivmeldingen peker blant annet på to viktige utfordringer:

- ⇒ I tiårene som kommer vil det stå færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Statens utgifter vil gå opp, uten at inntektene øker like mye. Samtidig skal vi gjennomføre det grønne skiftet. Regjeringens mål er at vi sammen skal sikre et trygt samfunn med økonomisk, sosial og klimamessig bærekraft, både for oss som lever nå, og for kommende generasjoner.
- ⇒ Vi må fortsette å skape flere jobber i privat sektor. De fleste av oss ønsker og forventer forbedringer i velferden i fremtiden. Det innebærer at vi må jobbe mer og smartere fremover, inkludere flere og satse på innovasjon og kompetanse.

NHOs veikart «Neste Trekk» beskriver at tre firedeler av verdiskapingen skjer i private virksomheter. Måten næringslivet utvikler seg på har derfor stor betydning for om samfunnets utvikling er bærekraftig og om ambisjonene for 2030 nås. Selv om usikkerheten om fremtiden er stor, kan vi med sikkerhet si at fremtidens næringsliv blir bygd på skuldrene av de bedriftene og de fortrinnene vi har i dag. Det handler både om å videreutvikle det eksisterende næringslivet og skape nye bedrifter.

For at vi skal lykkes med å skape et bærekraftig samfunn må vi utnytte vekstpotensialet som ligger foran oss. NHOs veikart identifiserer fire områder med jobb- og verdiskapingspotensial for bedriftene i fremtidens næringsliv:

- En grønnere økonomi
- En mer digital økonomi
- En mer tjenestebasert økonomi
- En mer internasjonal økonomi

Over tid er det bygget opp et vekstkraftig, mangfoldig og produktivt næringsliv nasjonalt og lokalt. Det er koblet ressurser med klokskap, teknologi og kompetanse på tvers av næringer. Få land har høyere produktivitet enn Norge.

Beskrivelsen i dette kapittel er utsnitt av regjeringens perspektivmelding 2021 og NHOs veikart «Neste trekk» fra 2020.

2 MÅL – NITTEDAL MOT 2035

FNs 17 bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Nittedalsamfunnet. Målene deles inn i tre dimensjoner; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Nittedal har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftdimensjonene. Klimaendringene er alvorlige, ulikhetene i samfunnet øker og andelen yrkesaktive faller mens presset på tjenestene blir større.

Bærekraftsmålene skal styre alle valg og handlinger kommunen gjør. Nittedals innbyggere og politikere har sammen valgt ut fem bærekraftsmål som spesielt viktige for oss. Disse danner utgangspunkt for mål og satsingsområder.

De fem viktigste bærekraftsmålene for Nittedal kommune.

Bærekraftsmålene skal styre alle valg og handlinger kommunen gjør.

Målbilde med satsingsområder og samfunns mål

Det er **godt** å leve i Nittedal.

Og våre 3 satsingsområder er:

1. Klima- og miljøvennlig
2. Livskvalitet hele livet
3. Engasjement og samskaping

Til disse satsingsområdene har vi utarbeidet 5 samfunns mål. Målene beskriver en ønsket fremtidig tilstand, og viser hva vi skal få til innenfor hvert av satsingsområdene.

Satsingsområde	Samfunns mål
1. Klima- og miljøvennlig	1. Vi ivaretar klima, natur og miljø
2. Livskvalitet hele livet	2. Vi bidrar til god helse og livskvalitet 3. Vi gir god utdanning 4. Vi utvikler bærekraftige tettsteder
3. Engasjement og samskaping	5. Vi skaper fremtiden sammen

Målene i den strategiske næringsplanen understøtter blant annet de 5 viktigste bærekraftsmålene og målbilde med satsningsområder og samfunns mål for Nittedal kommune.

For ytterligere informasjon om rammeverket for utvikling av Nittedalsamfunnet henvises det til kommuneplanen.

3 FAKTAGRUNNLAG

Befolkning

Ved utgangen av kvartal 2 i 2022 hadde Nittedal kommune rundet 25000 innbyggere.

Arbeidsplasser

I 2021 var ca. 13 100 av innbyggerne i Nittedal sysselsatt, fordelt med ca. 66 % i privat sektor og ca. 34 % offentlige sektor. Dette utgjør en sysselsettingsgrad på 72 % av befolkningen i Nittedal mellom 15 og 74 år. Til sammenlikning er sysselsettingsgraden på landsbasis 67 %, i Rælingen kommune 71 % og Lillestrøm kommune 69 %.

Utvikling i graden av sysselsetting for Nittedal kommune i årene 2016 til 2019 er forholdsvis flat, med en topp i 2018 på 73 %.

Pendling

Omtrent 72 % av de som bor i Nittedal i aldersgruppen mellom 15 og 74 år, og som er sysselsatt, pendler ut av kommunen.

Antall innbyggere som pendler til jobb i annen kommune i 2021 var ca. 9 500 og antall personer som pendler inn til kommunen var ca. 4 800.

Utdanning

Utdanningsnivået i Nittedal kommune med universitet og høyskole ligger over gjennomsnittet i landet. Sammenlignet med kommuner som ligger i samme region og i nærhet til Oslo, ligger Nittedal kommune noe over i utdanningsnivå.

Antall personer med universitets- og høyskoleutdanning i Nittedal kommune i 2021 var ca. 7 500 personer. Dette utgjorde 38 % av befolkningen over 16 år.

- Tilsvarende tall for Norge er 36 %
- Tilsvarende tall for Lørenskog kommune er 36 %
- Tilsvarende tall for Rælingen kommune er 33 %

4 NÆRINGSSTRUKTUR

Det var ved inngangen av 2022 registrert om lag 650 virksomheter i Nittedal kommune med mer enn 1 ansatt - dette inkluderer ca. 80 offentlige virksomheter. Omtrent 50 % av bedriftene i kommunen har mellom 1 og 4 ansatte og ca. 40 % av virksomhetene har 5 til 49 ansatte.

De største næringene målt etter omsetning i Nittedal kommune er:

- Varehandel, produksjon og tjenesteyting
- Helse- og sosialtjenester
- Sekundærnæring (blant annet bygg og anlegg)

Med tyngdepunkt sør i kommunen ligger det flere store bedrifter med nasjonal- og internasjonal eierstruktur. De fem største bedriftene i Nittedal kommune i forretningsåret 2021 etter driftsinntekter er:

- Würth Norge AS 1 792 mill. kroner og 700 ansatte
- Ringnes Supply Company AS 1 473 mill. kroner og 594 ansatte (2020)
- Diplom-is AS 1 162 mill. kroner og 644 ansatte
- Arcus Norway AS 803 mill. kroner og 108 ansatte
- Nds Group AS (2019) 717 mill. kroner og 218 ansatte

Det er ca. 25 bedrifter i kommunen som har driftsinntekter mellom 100 og 200 millioner kroner. De 5 største bedriftene i kommunene produserer og transporterer varer ut av kommunen. Disse bedriftene kan defineres som plasskrevende industri hvor god infrastruktur er viktig premiss for operativ drift.

Varehandel, tjenesteyting og sekundærnæring er geografisk fordelt i hele kommunen. Varehandel har sitt tyngdepunkt midt i kommunen på Rotnes, hvor Mosenteret er største aktør innenfor detaljhandel med ca. 35 butikker.

Antall sysselsatte i bygg- og anleggsbransjen er ca. 700, og innenfor informasjonsteknologi er det ca. 95 sysselsatte.

Det er i 2020 ikke registrert noen allmennaksjeselskap (ASA) i kommunen.

5 NHOs KOMMUNE-NM

Kommune-NM er en årlig rangering av de økonomiske prestasjonene og rammebetingelsene for næringslivet i norske kommuner. Kommune-NM dekker fem temaområder: Næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Kommune-NM er utelukkende basert på kvantitative data, hentet fra offisielle statistikker.

Kommune-NM måler kommunens økonomiske bærekraft og potensiale for vekst. Slik sett kan en si at kåringen også måler attraktivitet for næringslivet. Kommune-NM måler ikke politikk eller næringsvennlighet direkte. Kommuner som rangeres høyt i Kommune-NM har gjerne høy yrkesdeltakelse, høy andel private jobber, en ung og kompetent arbeidsstyrke, stor næringsvariasjon og god kommuneøkonomi.

Rangering i landet	Kommune	Rangering i landet	Kommune
1	Bærum	13	Klepp
2	Sola	14	Ås
3	Oslo	15	Sogndal
4	Trondheim	16	Tromsø
5	Austevoll	17	Frøya
6	Stavanger	18	Lillestrøm
7	Bergen	19	Ulstein
8	Kongsberg	20	Ålesund
9	Sandnes	21	Nittedal
10	Lier	22	Vindafjord
11	Asker	23	Time
12	Ullensaker	24	Tysvær

Kommune-NM 2021 er i hovedsak basert på tallgrunnlag fra 2020.

Nittedal kommune skårer høyt og ble i 2021 rangert som nr. 21 av totalt 356 kommuner.

Tidligere år ble Nittedal kommune rangert som nr. 17 i 2020, og som nr. 15. i 2019.

Nittedal kommunes rangering innenfor hvert område er:

- Næringsliv nr. 10
- Arbeidsmarked nr. 109
- Demografi nr. 56
- Kompetanse nr. 237
- Kommunal økonomi nr. 7

Nittedal kommune skårer forholdsvis lavt på kompetanseområdet «Sysselsatte med bestått fagprøve» og ble i 2021 rangert som nr. 305 i Norge.

6 NÆRINGSLEVLIVSUNDERSØKELSE

Innledning

Nittedal næringsforening har i 2021 gjennomført næringslivsundersøkelser på vegne av Nittedal kommune i forbindelse med utvikling av ny næringsplan. Målsetningen med undersøkelsen var å få kartlagt hvordan det er å drive næringsvirksomhet i Nittedal kommune og hvilke fremtidige behov som næringslivet ser. Resultater fra næringslivsundersøkelsen, vil bli tatt hensyn til med tiltak i næringsplanens handlingsdel.

Næringslivsundersøkelsen oppsummert:

- Det ble benyttet kvalitative og kvantitative metoder i undersøkelsen, i form av workshop, dybdeintervjuer og spørreundersøkelse
- Bedrifter av ulik størrelse, bransje og behov har deltatt. Det er også tatt hensyn til hvor lenge bedriftene har drevet virksomhet i Nittedal
- Workshop, dybdeintervjuer og spørreundersøkelse er delt inn i tre hoveddeler: Fordeler, utfordringer og muligheter ved å drive virksomhet i Nittedal
- Spørreundersøkelsen er sendt ut til et bredt spekter av bedrifter som holder til i Nittedal kommune

Workshop

Workshopen ble gjennomført digitalt i mars 2021 hvor 6 deltakere fra ulike bedrifter deltok. Deltakerne representerte bedrifter av ulik størrelse, bransje og behov. Det ble også tatt hensyn til hvor lenge bedriftene har holdt til i Nittedal. Workshopen var delt inn i tre deler med hensikt å avdekke fordeler, utfordringer og muligheter ved å drive næring i Nittedal kommune.

Fordeler som ble belyst:

- Nærhet til Gardermoen, E6 og Alnabru/Oslo
- God tilgang på arbeidskraft og et stort marked
- En kommune i vekst
- Økt søkelys på å velge lokalt, både blant innbyggere og bedrifter i Nittedal
- Et godt sted å bo og jobbe
- Tilgjengelig og vennlig kommuneledelse

Utfordringer som ble belyst:

- Dagens riksvei 4 setter begrensninger for næringsutvikling
- Mangel på næringsbygg langs riksvei 4
- Begrenset tilgang på næringsbygg og næringstomter
- Gamle reguleringsplaner bremser utvikling
- Lang saksbehandlingstid påvirker fremdrift og utvikling

Muligheter som ble belyst:

- En kommune i vekst med mye kompetanse blant innflyttere og eksisterende befolkning
- Kommunen må ta en tydeligere posisjon der man i større grad kommuniserer fordelene ved «Der storbyen møter marka»
- Mange som ønsker å skape og utvikle i Nittedal
- Beliggenhet og gode boforhold gir muligheter
- Utvikling av eksisterende bygningsmasse

Dybdeintervju

Det ble gjennomført til sammen 8 dybdeintervjuer med en varighet på mellom 30 og 60 minutter. De som ble intervjuet, var bedriftsledere og eiere fra bedrifter av ulik størrelse og bransje. Det er også tatt hensyn til hvor lenge bedriften har drevet virksomhet i kommunen. Dybdeintervjuene var delt inn i tre hoveddeler med hensikt å avdekke fordeler, utfordringer og muligheter ved å drive næring i Nittedal kommune.

Fordeler som ble belyst:

- Store bedrifter har et positivt inntrykk av menneskene som jobber i kommunen som vennlige og lett tilgjengelige
- Nittedal har god tilgang på arbeidskraft og nærhet til kunder
- Økt søkelys på å velge lokalt, både blant innbyggere og bedrifter i Nittedal
- Attraktivt og godt sted å bo
- Befolknings- og tilbudsvekst gir positive ringvirkninger for næringslivet
- Mange kjører gjennom Nittedal
- Lavere leiepriser i Nittedal enn Oslo bidrar til at flere bedrifter etablerer seg i kommunen
- Høyt innbyggertall gir et godt kundegrunnlag
- Nærhet til Gardermoen, E6 og Alnabru/Oslo
- En aktiv næringsforening

Utfordringer som ble belyst:

- Begrenset tilgang på næringsbygg og -tomter, reguleringer, gir utfordringer for etablering og vekst i kommunen
- Kommunen oppleves ikke som en tilrettelegger for næringslivet
- Riksvei 4 oppleves som en utfordring for næringsliv og næringsutvikling. Det må legges bedre til rette for å drive virksomhet langs riksvei 4
- Kommunen må vise større interesse for bedriftene i bygda, være mer aktive og fremoverlente
- Savner tilrettelegging for etablering og utvikling av næringsvirksomhet
- Inntrykk av at Nittedal er langt unna og «på landet» blant de som ikke selv bor/er fra Nittedal
- Kollektivtilbudet holder ikke tritt med befolknings- og tilbudsvekst
- Det oppleves som vanskelig å komme i kontakt med rett person hos kommunen
- Handelslekkasje til områder med flere tilbud (Gran, Hadeland, Oslo, Lillestrøm)

Muligheter som ble belyst:

- Nittedal oppleves som en attraktiv kommune å bo i - mange som driver/starter virksomhet i kommunen har tilknytning til Nittedal
- Nittedal oppleves som en kommune i utvikling, vekst og med mange muligheter
- Nittedal kan i større grad markedsføre seg som en kommune «der storby møter marka». Dette for å bidra til at flere velger å bo, arbeide og handle i kommunen
- Bedrifter og mennesker ønsker å flytte ut av Oslo
- Attraktive arbeidstakere i Nittedal med høy kompetanse og utdanning
- Økt fokus på å handle lokalt og benytte lokale tilbud
- Gode tilbud lokalt som gir mulighet for lokale samarbeid
- Viktig med en aktiv næringsforening som kan samle innspill og jobbe for næringslivet

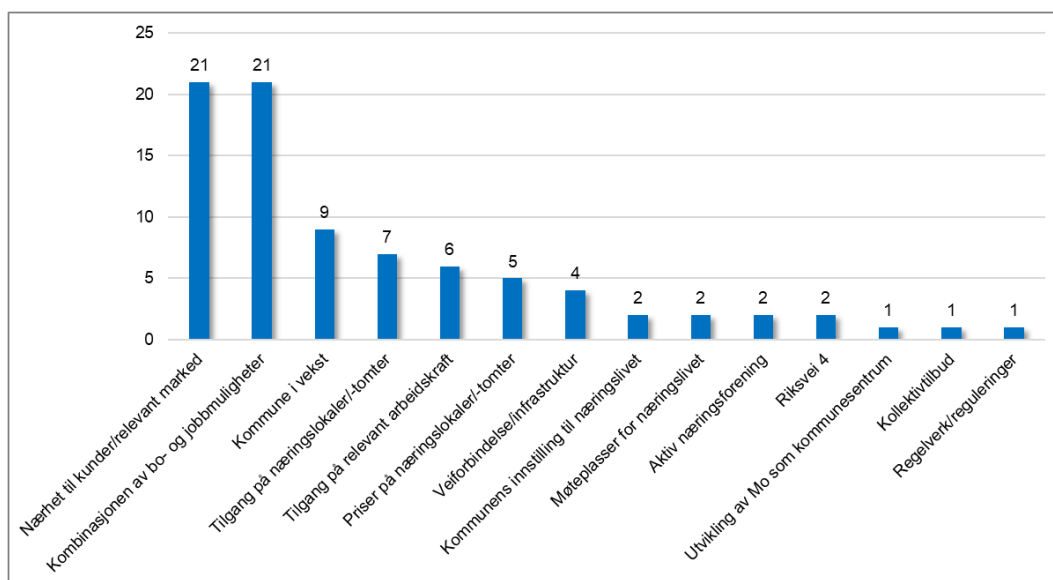
Spørreundersøkelse

For å få et større tilfang av bedrifter som deltok i næringslivsundersøkelsen ble det gjennomført en spørreundersøkelse. Spørsmålene i undersøkelsen var tilsvarende andre kommuners undersøkelser, slik at det gir mulighet for sammenligning av resultater.

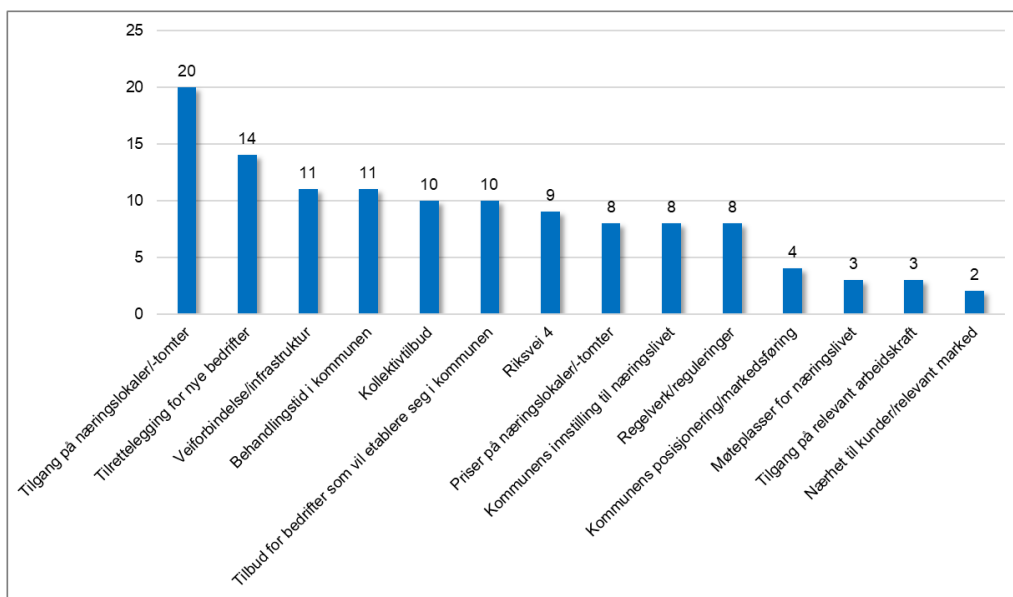
Spørreundersøkelsen ble sendt ut til 120 virksomheter hvorav totalt 40 responderte som gir en svarprosent på 33 %. Svarprosenten er noe lavere enn forventet, men ansees som tilfredsstillende. Spørreundersøkelsen ble gjennomført i mars og april 2021.

Noen utvalgte temaer i spørreundersøkelsen er vist nedenfor:

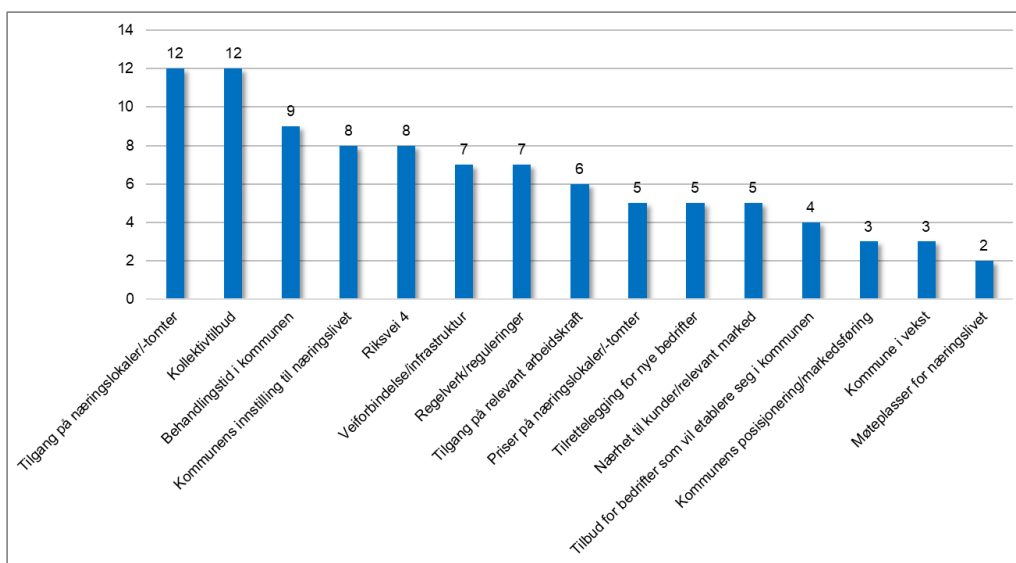
Hva er hovedgrunnene til at din virksomhet driver næringsvirksomhet i Nittedal Kommune?

Hvilke tror du er hovedgrunnene til at man velger å ikke etablere virksomhet i Nittedal Kommune?

Hvilke mener du er det største utfordringene for din bedrift ved å drive næring i Nittedal Kommune?

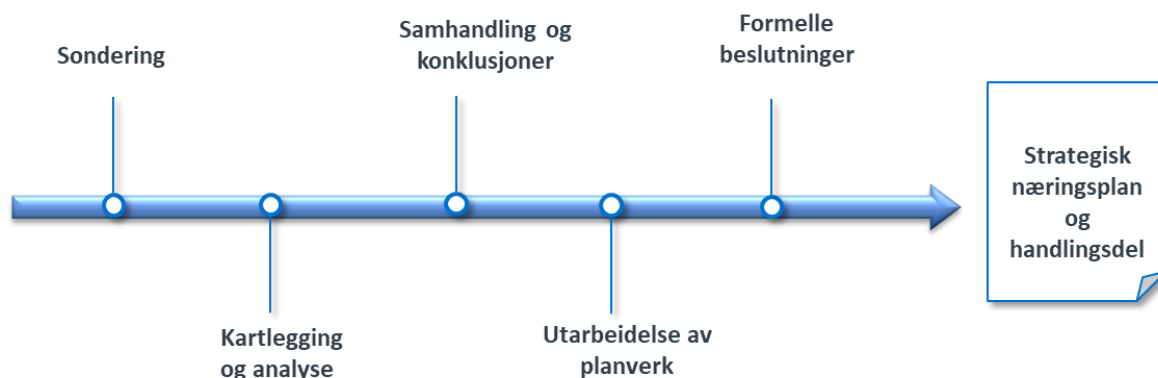
Sammendrag av næringslivsundersøkelsen

Det er noen nøkkelfunn som er identifisert i næringslivundersøkelsen:

- 58 % er fornøyd med å drive virksomhet i Nittedal kommune - 30 % er nøytrale
- 58 % vil anbefale andre å drive næringsvirksomhet i Nittedal kommune - 22 % er nøytrale
- 50 % mener det er bra å drive virksomhet i Nittedal kommune sammenliknet med andre kommuner
- Samtidig mener kun 15 % at Nittedal kommune er en fremtidsrettet kommune å drive næring i
- De tre viktigste hovedgrunnene til at en virksomhet velger å etablere seg i Nittedal er: Nærhet til kunder/relevant marked, kombinasjon av bo- og jobbmuligheter og en kommune i vekst
- Respondentene mener at begrenset tilgang på næringstomter og/eller næringslokaler og tilrettelegging for nye bedrifter kan være hovedgrunnene til at bedrifter velger å ikke etablere seg i Nittedal
- Behov for næringslokaler i tilknytting til Riksvei 4

7 PROSESS OG ARBEIDSMETODE

Prosess og arbeidsmetode er beskrevet overordnet med hovedfaser i arbeidet mot ferdig Strategisk Næringsplan for Nittedal kommune. I hver fase, og mellom hver fase, er det gjennomført flere aktiviteter som understøtter resultatet i hver fase.

I **sonderingafasen** er det gjennomført møter med andre kommuner, hentet inspirasjon fra næringsplaner hos flere kommuner og fra Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR). Dialog og informasjonsutveksling med Nittedal næringsforening har vært nyttig og bedriftsbesøk i kommunen er gjennomført.

I **kartlegging- og analysefase** er det hentet inn data fra forskjellige datakilder og publikasjoner. Til spørsmålene i næringslivsundersøkelsen er det hentet inspirasjon fra blant annet Lørenskog kommune slik at det mulig å sammenligne resultater mellom kommuner. Næringslivsundersøkelse er utført av Nittedal næringsforening i samhandling med Nittedal kommune.

I fasen for **samhandling og konklusjoner** har kommunens administrasjon og politikere fra kommunen sammenfattet innhentet informasjon, arbeidet med strategiske mål og satsningsområder. Denne fasen ga et godt fundament for retning til utarbeidelse av næringsplanen.

I fasen for **utarbeidelse av planverk** har kommunens administrasjon sammenstilt de tidligere fasene i et samlet dokument som er underlaget for fasen **formelle beslutninger** i folkevalgte organer.

Som sluttprodukt i prosessen er det laget et dokument som er delt inn i to hovedtemaer som er **næringsplanen og handlingsdelen**. Strategisk Næringsplan for Nittedal kommune beskriver kommunens funksjon og rolle i et næringslivsperspektiv.

STRATEGISK NÆRINGSPLAN – HANDLINGSDEL

1 NÆRINGSAKTIV KOMMUNE

Nittedal kommune ønsker å være en forutsigbar samarbeidspartner for næringslivet i kommunen. Dette gjennom arbeide med næringsutvikling i samhandlingen med næringslivet, næringsforeningen, det offentlige, utdanningsinstitusjoner og med «Samarbeidsrådet for Nedre Romerike». Nittedal kommune ønsker å være en aktiv og positiv støttespiller for næringslivet i kommunen.

Kommunene er opptatt av å skape arbeidsplasser. Næringslivet gir arbeidsplasser, inntekter og et viktig bidrag til lokal og regional samfunnsutvikling. Et godt partnerskap med kommunen kan gi næringslivet et konkurransefortrinn.

Hvorfor en næringsaktiv kommune?

Nittedal kommune er opptatt av å skape arbeidsplasser gjennom å være en aktiv bidragsyter til næringsutvikling i kommunen. Kommuner hvor det lokale næringslivet tilbyr innbyggerne attraktive arbeidsplasser, høster fordeler som hele samfunnet tar fordel av.

Næringslivet er i en konstant endring som stadig akselererer. Dette med basis iblant annet krav om produktivitetssøkning, demografiske endringer, globalisering av næringslivet, behov for nye tjenester og produkter og ikke minst en rask teknologisk utvikling. Samtidig fokuserer næringslivet på FNs bærekraftsmål som påvirker næringslivsutviklingen og forretningsmuligheter. Et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv betyr mye for muligheten til å skape nye arbeidsplasser og verdier for samfunnet.

Nittedal kommune vil ha jevnlig og god dialog med næringslivsaktører i kommunen både administrativt og politisk.

2 STRATEGISKE MÅL OG SATSNINGSOMRÅDER

Næringsplanen setter søkelys på noen viktige satsningsområder for å oppnå de strategiske mål for næringsutvikling i Nittedal. Dette for å oppnå best mulig resultat. Næringsplanen tar sikte på deltakelse og samarbeid mellom det offentlig og det private næringsliv.

For at vi skal lykkes med å skape et bærekraftig samfunn må vi utnytte vekstpotensialet som ligger foran oss. NHOs veikart identifiserer fire områder med jobb- og verdiskapingspotensial for bedriftene i fremtidens næringsliv:

- En grønnere økonomi
- En mer digital økonomi
- En mer tjenestebasert økonomi
- En mer internasjonal økonomi

Over tid er det bygget opp et vekstkraftig, mangfoldig og produktiv næringsliv nasjonalt og lokalt. Det er koblet ressurser med klokskap, teknologi og kompetanse på tvers av næringer. Få land har høyere produktivitet enn Norge.

Strategisk næringsplan for Nittedal kommune setter blant annet søkelyset mot små og mellomstore bedrifter.

I samhandling mellom det offentlige og det private skapes det arenaer for faste og variable aktiviteter.

Det vil primært bli gitt informasjon gjennom kommunens hjemmeside om næringslivsaktiviteter og annen relevant næringslivsinformasjon.

Næringslivsundersøkelsen peker på områder som er viktig for å drive næring i kommunen og hva næringslivet mener er viktig for å trekke til seg nye bedrifter. Resultatet i undersøkelsen er et viktig bakteppe for næringslivsplanens strategiske mål og satsningsområder.

Strategiske mål for næringsutvikling i Nittedal kommune:

- Næringsutvikling legger til rette for et godt lokalsamfunn
- Næringsutvikling bidrar til økt sysselsetting
- Næringsutvikling er en av kildene til befolkningsutvikling
- Næringsutvikling utjevner sosiale forskjeller og bidrar til å redusere utenforskap
- Næringsutvikling legger til rette for nye innovative næringer som tiltrekker høykompetent arbeidskraft
- Næringsutvikling skaper lokale arbeidsplasser som reduserer utslipp og er bra for miljøet
- Næringsutvikling bidrar til at ungdom motiveres til å fullføre videregående skole, fagutdanning og ta høyere utdanning

Følgende er satsningsområder i tilfeldig rekkefølge for oppnåelse av strategiske mål:

1. Utvikling av Nittedal sentrum og næringsarealer
2. Eksisterende næringsareal
3. Transport og infrastruktur
4. Offentlig privat samarbeid – inkludere flere i arbeidslivet
5. Møteplasser og nettverksbygging
6. Innovasjon og entreprenørskap

Satsningsområdene skal understøtte kommuneplanens utvalgte bærekraftsmål.

3 SATSNINGSOMRÅDE - UTVIKLING AV NITTEDAL SENTRUM

Regjeringen mener småbyene og de større tettstedene har en viktig rolle som innovasjonsarena og lokalisingssted for kompetansearbeidsplasser og entreprenørskap i regionen. Innovasjonstakten er mange steder høy, samtidig som ny teknologi og digitalisering øker handlingsrommet.

Regionalt næringsliv kan dra nytte av småbyen som arena for innovasjon og samhandling, særlig knyttet til det grønne skiftet. Deler av næringslivet vil være avhengig av markedsgrunnlaget i småbyen og omlandet for å opprettholde og utvikle tjenestebasert næringsvirksomhet. Det gir grunnlag for arbeidsplasser, og mange av disse vil være lokalisert i småbyen.

I en tid der effektivisering, digitalisering og teknologiutvikling bringer tjenester hjem til kjøkkenbordet, står flere småbyer og større tettsteder overfor et tydelig omstillingsbehov.

Klynger, inkubatorer og næringshager lokalisert i småbyregionene tilbyr viktige miljøer og tjenester som legger til rette for vekst og fornying, ofte i samarbeid med kommunene. De styrker bedriftenes kapasitet, kompetanse og kultur for å samarbeide om felles goder som markedsforståelse, innovasjonsprosjekter, utvikling av kompetansetilbud, infrastruktur og forskning.

Utviklingen av kommunesentrumet vårt har stort betydning for samfunnsutviklingen i Nittedal, og vil være en del av løsningen på flere av kommunens utfordringer.

I denne kommuneplanperioden starter dermed en ny fase i utviklingen av Nittedal sentrum, som skal ta en stor del av den forventede veksten, både i boliger og arbeidsplasser.

Sentrale temaer i den kommende utviklingen av sentrum er blant annet boliger, arbeidsplasser, offentlige formål som helsehus, blågrønn struktur, møteplasser og tilrettelegging for grønn mobilitet.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Å bygge et livskraftig og attraktivt sentrum for hele kommunen
- ❖ Å oppnå kritisk masse på Rotnes som gir positiv spiral i utviklingen
- ❖ Legge til rette for flere kunnskapsintensive arbeidsplasser i Rotnes sentrum
- ❖ Økt andel lokale arbeidsplasser
- ❖ Økt samarbeid mellom næringsliv, innbyggere, frivillighet, kommunen og andre offentlige aktører
- ❖ Å skape et framtidsrettet og unikt sentrum hvor blågrønne strukturer er premissgivere for kvalitet

4 SATSNINGSOMRÅDE - EKSISTERENDE NÆRINGSAREAL

Kommuneplanens arealstrategi viser en langsiktig, helhetlig og overordnet styring av arealer i planperioden. Strategien er en del av kommuneplanens samfunnsdel, og følges opp i kommuneplanens arealdel og i arealplaner. Strategien bygger på samfunnsdelens målstruktur, og er et viktig verktøy for å nå samfunnsmålene.

Nittedal har begrenset areal for næringsutvikling, noe som krever at de eksisterende næringsarealene beholdes og utnyttes rasjonelt. Målet er å skape flere arbeidsplasser i kommunen. Derfor bør nye tjeneste- og kunnskapsnæringer i den grad det er mulig prioriteres på bekostning av lager og logistikk og andre plasskrevende virksomheter.

Flere av byggene på Skytta industriområde er oppført på 1970- og 80-tallet og tilfredsstillende ikke dagens krav til moderne næringsbygg. Dette har ført til at deler av bygningsmassen fremstår som lite attraktiv for ny næring. For å rette på dette kreves det en kraftig modernisering, både rehabilitering av bygg og utbygging.

Eksisterende næringsområder skal videreutvikles og utnyttes. Mulighet for etablering av nye næringsområder skal vurderes.

Pågående transformasjon av bydeler i Oslo vil presse flere næringsvirksomheter ut av byen. Med sin nærhet til Oslo er Skytta og Gjelleråsen aktuelle geografiske områder for reetablering. For å være best mulig rustet til å motta nye virksomheter bør det gjennomføres en mulighetsstudie av området. En slik studie skal anbefale fremtidig næringsstruktur, peke på mulige virksomheter som vil kunne etablere seg i området og gi anbefalinger for å få dette til. På bakgrunn av undersøkelsen skal det utarbeides en plan for å modernisere området. Planen vil også gi innspill til ny områderegulering.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Skytta næringspark skal bli et attraktivt næringsområde for tjenestebaserte bedrifter
- ❖ Legge til rette for transformasjon av bygningsmasse på Skytta tilpasset ny næring
- ❖ Utarbeide ny områdeplan for Skytta
- ❖ Arbeide for å etablere avlastingsvei fra Skytta til Gjelleråsen
- ❖ Tett dialog med næringslivet på Skytta gjennom dialogmøter
- ❖ Regulere tilstrekkelig tilgjengelige næringsstomter

5 SATSNINGSOMRÅDE - TRANSPORT OG INFRASTRUKTUR

Nittedal har flere bedrifter innen industri og engroshandel med store transportbehov. God infrastruktur er en av faktorene for å lykkes i konkurransen med andre leverandører. Bedriftene i kommunen opplever i dag store forsinkelser og kostnader på grunn av dårlig kapasitet på eksisterende veinett. Arbeidstakerne opplever de samme køene, samt at kollektivnettet er for dårlig utbygd.

Kommunen skal samarbeide bredt internt og eksternt med myndigheter, transportetater, private aktører og frivilligheten om en bærekraftig areal- og transportutvikling. Dette innebærer satsning på grønn mobilitet, og utbedring og utvikling av både kommunale veier, fylkesveier, Riksvei 4 og Gjøvikbanen. Det skal bli enklere å komme seg fra a til å, med et lavere klimaavtrykk. I dette arbeidet blir det viktig å forene krefter fra administrasjonen, politikken og næringslivet.

Det har i mange år foregått planlegging av framtidens Riksvei 4. I Nasjonal Transportplan 2022-2033 er strekningen Oslo – Mjøsbrua utpekt som prioritert veistrekning. Arbeidet med ny overordnet plan for veistrekningen i Nittedal forventes startet høsten 2022.

Stor-Oslo-Nord og Nittedal kommune må jobbe aktivt med å få tungtransport over på jernbane fra industriområder, som for eksempel Raufoss. Dette for å redusere gjennomfartstrafikken av tungtransport i Nittedal.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Videreutvikle veinettets fremkommelighet for både syklende, gående og næringsdrivende
- ❖ Satsning på kollektivutbygging vil frigjøre plass til næringstrafikken på veinettet
- ❖ Samarbeid i alliansen Stor-Oslo Nord om videre utvikling av både Riksvei 4 og Gjøvikbanen

6 SATSNINGSOMRÅDE - INKLUDERE FLERE I ARBEIDSLIVET

Nittedal kommune skårer forholdsvis lavt på kompetanseområdet «Sysselsatte med bestått fagprøve» og blir rangeres som nr. 305 i Norge. Ifølge Statistisk sentralbyrå vil det fram mot 2035 mangle nesten 100.000 fagarbeidere hvis det ikke tas kraftige grep. Det er vedvarende mangler på kvalifisert arbeidskraft innen noen yrker, særlig i helse- og omsorgssektoren, grunnskolelærere og innenfor IKT, samt fagarbeidere til bygg og anlegg.

I NOU 2019: 2 (Norges offentlige utredninger) *Fremtidige kompetansebehov II*, pekes det på at det er en utfordring for kompetansepolitikken å dekke behovet for faglært arbeidskraft. Det henvises til SSBs framskrivninger som viser fremtidig mangel på arbeidskraft med fag- og yrkesopplæring innen håndverksfag (samlet) og helsefag.

Offentlige støtte- og finansieringsordninger tilbys som prosjektstøtte og øvrige finansieringsordninger. Noen ordninger er årlige offentlige ordninger som bevilges stort sett hvert år. Denne type offentlige støtteordninger bevilges fra forskjellige forvaltningsorganer.

Det er kostbart for samfunnet dersom ungdom faller utenfor arbeidslivet. Det er beregnet at livsløpskostnaden er ca. 9 mill. NOK pr. person – i tillegg kommer tapt verdiskaping.

Det søkes mot å etablere en arena for dette strategiske målet hvor eksempel på deltakere er NAV, Nittedal kommune, næringsforeningen, videregående skole og næringslivet.

For å oppnå målsetningene er det viktig at partene forener sine ressurser, arbeider sammen mot et definert målbilde og i felleskap setter opp aktiviteter.

Nittedal kommune har som mål å øke antall lærlingeplasser de kommende årene. Dette innenfor flere fagområder hvor det er stort behov for arbeidskraft.

Offentlig privat samarbeid forventes å skape resultater i form av vekst i antall lærlingeplasser og vekst i andel sysselsatte med fagbrev. Dette på mellom- og lang sikt.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Øke interessen for fagopplæring
- ❖ Øke antall lærlingplasser og øke andelen sysselsatte med fagbrev
- ❖ Skape «arenaer» for det offentlige og private
- ❖ Gi inspirasjon til videreutvikling av unge arbeidstakere
- ❖ Legge til rette for å dekke næringslivets behov
- ❖ Opplyse om offentlig støtte- og finansieringsordninger

7 SATSNINGSOMRÅDE - MØTEPLASSER OG NETTVERK

Nittedal kommune vil sammen med samarbeidspartnere stimulere til relasjonsbygging gjennom møteplasser som legger til rette for nettverksbygging. Hovedfokus er å bygge en kultur som understøtter og oppfordrer til samarbeid og nytenkning samtidig som det stimulerer til kompetanseheving. For å skape interesse og trekke til seg aktører som ønsker å benytte møteplassen er det viktig med attraktive fysiske lokaler som har nødvendige fasiliteter og som er lett tilgjengelig. Erfaring fra pandemien har vist at fysisk samhandling kombinert med virtuell samhandling gjør oss lett tilgjengelig i større geografiske områder.

Det offentlige Norge i samhandling med privat næringsliv og organisasjoner tilbyr arrangementer, kurs og opplæring kommersielt og ikke-kommersielt. Eksempler på organisasjoner og foreninger er Nittedal Næringsforening, Innovasjon Norge og DigitalNorway.

DigitalNorway er en non-profit virksomhet startet i 2017 av 15 engasjerte næringslivsaktører for å få fart på digitaliseringen av norsk næringsliv, med et spesielt fokus på små og mellomstore bedrifter. De jobber med å sikre bedrifter og ansatte tilgang til kunnskap og nettverk de trenger i en digital verden gjennom å tilby kurs, læringsreiser, webinarer og digitale møteplasser.

Innovasjon Norge - innovasjon foregår i økende grad i samspill mellom bedrifter, kunder, leverandører og kunnskapsmiljøer. Innovasjon Norge hjelper til med å knytte kontakter, bygge nettverk og øke kompetansen.

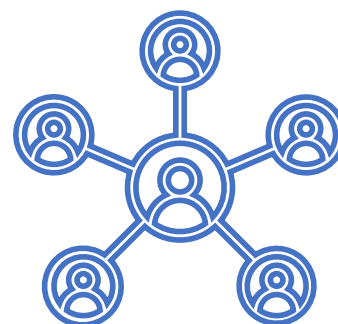
Nittedal næringsforening er en viktig bidragsyter for utviklingen av næringslivet i Nittedal. Foreningen bidrar til næringsutvikling, knytter næringslivsaktører sammen og bidrar til et godt samarbeid mellom kommunen og næringslivet.

Kommunen skal bidra til å fremme nettverksbygging og utvikling av kompetanse i samarbeide med organisasjoner, foreninger og næringslivet.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Legge til rette for lokal nettverksbygging gjennom møteplasser
- ❖ Etablere arena for kompetanseutvikling gjennom kurs og kunnskapsdeling
- ❖ Informere om offentlig støtte- og finansieringsordninger
- ❖ Samhandle nettverksbygging med innovasjon
- ❖ Trekke til seg kompetanse i aksene Nittedal Nydalen
- ❖ Legge til rette for kontorhotell i sentrum

8 SATSNINGSOMRÅDE - INNOVASJON OG ENTREPRENØRSKAP

Innovasjonsbegrepet favner om og kan dreie seg om så mangt. Dette helt fra nye, eller vesentlig fornyede og forbedrede produkter eller tjenester, innføring av ny teknologi, nye produksjons- og utviklingsprosesser, nye organisasjons- og ledelsesformer, nye distribusjons- og markedsføringsformer, og til nye forretningsmodeller som representerer en fundamental endring i måten en virksomhet skaper verdier på.

Entreprenørskap er en prosess hvor man alene, eller i samarbeid med andre, går fra å ha en idé til å etablere og/eller utvikle ny forretningsmessig virksomhet. Som oftest dreier denne prosessen seg om å kommersialisere idéer og utvikle produkter for å oppnå verdiskaping.

Innovasjon og entreprenørskap er en prosess som ofte starter med utvikling av en idé. Deretter starter en rekke aktiviteter som blant annet nettverksbygging, bygging av et team, lage en forretningsplan, skaffe finansiering og levering av produktet/tjenesten.

Etablerertjenesten er ett lavterskeltilbud. Nittedal kommune er partner for «Etablerertjenesten for Nedre Romerike» som er en fellestjeneste for kommunesamarbeidet på Nedre Romerike (SNR). Etablerertjenestene tilbyr grunnkurs i bedriftsetablering, temakurs og gründerfrokoster. Tjenesten består også av støtte til bedrifter med næringsfaglig vurderinger. Tjenesten har i all hovedsak vært levert sentralisert fra Lillestrøm, men vil fra 2022 også bli levert lokalt i Nittedal.

Offentlige støtte og finansieringsordninger tilbys som prosjektstøtte og øvrige finansieringsordninger. Noen ordninger er årlige offentlige ordninger som bevilges stort sett hvert år. Denne type offentlige bidrag bevilges fra forskjellige forvaltingsorganer hvor blant annet «Innovasjon Norge» har en rekke støtteordninger.

Fokus for dette satsningsområde

- ❖ Øke antall bedriftsetableringer og «startups»
- ❖ Tilrettelegge for lokal etablerertjeneste i Nittedal kommune
- ❖ Informere om offentlig støtte- og finansieringsordninger
- ❖ Knytte sammen innovasjonsmiljøer gjennom nettverksbygging
- ❖ Legge til rette for inkubatorfelleskap

Nittedal kommune

www.nittedal.kommune.no

Besøksadresse: Rådhusveien 1 - 1482 Nittedal

Postadresse: Postboks 63 – 1483 Nittedal

E-post: postmottak@nittedal.kommune.no

Sentralbord: 67 05 00 00